

EZOP: BÁJKY

Vypracovala: Mgr. Halušková

Bájka je epický žáner, v ktorom zvieratá, rastliny alebo neživé predmety konajú alebo hovoria ako ľudia (tento jav sa nazýva personifikácia). Vždy z nej vyplýva nejaké ponaučenie.

V bájke sa využívajú alegorické prvky, satira a irónia, cez ktoré autor humornou formou kritizuje správanie ľudí.

Ezop bol starogrécky autor bájok. Patrí dodnes k najznámejším bájkarom. Pôsobil v Grécku asi v 6. st. pred Kr. Podľa ústnej tradície bol Ezop pôvodne otrokom. Jeho tvorba sa spočiatku prednášala len ústne a zozbieral ju až v 3. storočí pred Kristom Demetrios Falérsky.

VRANA A KRČAH S VODOU

Bolo suché počasie, páliło slnko. Smädná vrana krúžila nad krajinou až uvidela džbán s vodou. Mala však prikrátky zobák, a tak ak nechcela krčah prevrátiť pomohla si inak. Začala zbierať kamienky z okolia a hádzať ich do krčahu. Voda postupne stúpala a vrana sa mohla napiť.

Poučenie: Núdzu človeka naučí, ako si poradiť.

NENÁSYTNÁ LÍŠKA

Líška vedela, že pastieri si každé ráno odkladali jedlo do dutiny v strome a prišli si poň až poobede. Tak si v jeden deň zaliezla do dutiny, že sa zadarmo naje. Keď sa nasýtla, nemohla sa cez dutinu prepchať naspäť. Nemohla jej pomôcť ani druhá líška. Na slobodu sa dostane až keď jej splasne brucho.

Poučenie: Aj dobrého veľa škodí.

VTÁK V KLIETKE A NETOPIER

V lese žil vták, ktorý pekne spieval. Vtáčnik ho chytil do siete a predal. Vtáčik však spieval už iba večer. Ostatné slobodné zvieratá sa tomu divili a poslali netopiera zistiť prečo. Ten sa napokon dozvedel, že vtáčik spieva len večer preto, lebo keď spieval cez deň, prilákal človeka, čo ho chytil. To však už bolo neskoro...

Poučenie: Neskoro je plakať nad rozliatym mliekom.

JELEŇ PRI JAZIERKU

Jeleň pri jazierku. Jeleň bol hrdý na svoje parohy, ale tie ho zradili. Nohy sa mu nepáčili, pre ich tenkosť, no tie mu pomohli pri úteku. To čo malo pre neho najväčšiu cenu, to si najmenej vážil. Parohy sa mu zamotali do konárov a stal sa ľahkou korisťou.

Poučenie: To, čo má pre nás najväčšiu cenu, si zvyčajne ceníme najmenej.

LEV A MYŠ

Lev je pyšné a silné zviera - kráľ zvierat. Raz keď mu po tvári v spánku prebehla drobná myška, chytil ju mocnou labou a druhou sa zahnal, že ju rozdrví, taký bol nahnevaný. Myška zapíšťala: "Mocný lev, nezabíjaj ma prosím a nechaj ma žiť. Ak ma pustíš, možno ti budem raz osožná." To leva celkom rozveselilo. Predstava, že také malé bezvýznamné zvieratko by mohlo niekedy pomôcť jemu - kráľovi zvierat, bola smiešna a tak sa zľutoval a pustil ju. O pár dní prišli do džungle poľovníci a nastražili sieť na levov. Lev pri svojich potulkách sa do takej siete chytil. Ako tak smutne čakal na svoj osud, prišla k nemu malá myška, ktorú nedávno pustil. Myška sa dala do práce a prehrýzla v sieti oká, čo levovi umožnilo ujsť na slobodu.

Poučenie: Niekedy môžu aj malí a slabí pomôcť